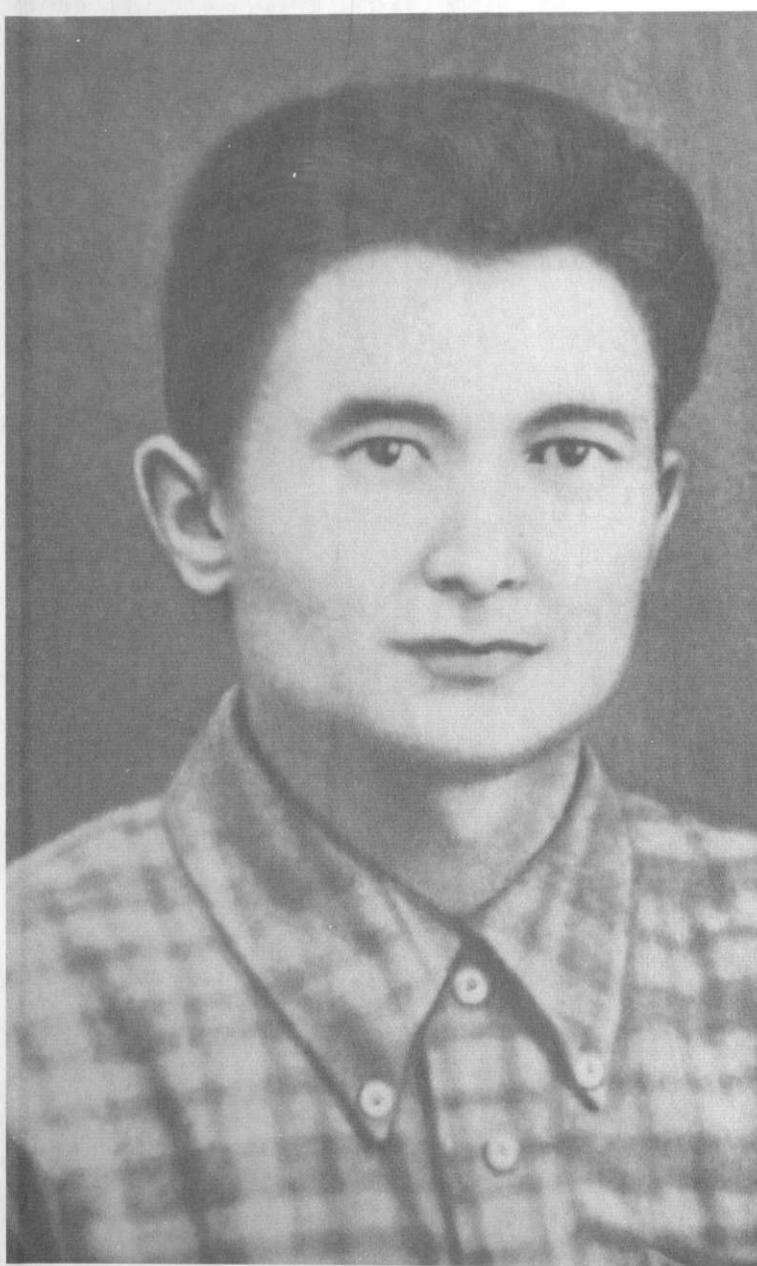

90
жыл

Касым
Аманжолов

ҚАСЫМ АМАНЖОЛОВ

Өлеңдер мен поэмалар

I том

Алматы — 2001

84.5 Kaz
ББК 84 Каз 7-5
A 52

Қасым Аманжоловтың 90 жылдығына арнап,
кітапты шыгаруши “Жарылғап батыр”
қоғамдық қорының президенті
Ермегияев Амангелді мырзага
құрмет алғысымызды білдіреміз.

Құрастырган *Дарига Аманжолова*

649939

Аманжолов К.

A 52 Екі томдық шығармалар жинағы. / Құрастырган
Д. Қ. Аманжолова.— Алматы: ТОО “Тенгри”, 2001.—
Бірінші том. Өлеңдер мен поэмалар.— 344 бет.

ISBN 9965-459-68-1

Қасым Аманжоловтың 90 жылдығына орай шығарылып
отырган бүл жинаққа ақынның таңдамалы өлеңдері, поэмаларымен
бірге кезінде мерзімді баспасөз беттерінде жарық
көргенімен бүрынғы кітаптарына енбей қалған бірсыныра жаңа
өлеңдері енгізілген.

ББК 84 Каз 7-5

A 4702250202
449(05) - 01

ISBN 9965-459-68-1 (T 1)
ISBN 9965-459-67-3

САРАГАНДИНСО
Аманжолова Д.
Астана: Универсал
Кұрастырган, 2001
Публичная библиотека
имени Н. В. Гоголя

МАЗМУНЫ

ӨЛЕҢДЕР

Арнау.	4
Ескерткіш.	—
Күндей шалқып күлгениң.	5
„Қайдасың махаббаттың перштесі?”.	6
Сұлудың сымбаты.	—
Кім кінөлі?	7
Гүл жүзді, бұлбұл үнді Марфугажан.	8
Айтыш жаңым.	9
Әлде.	—
Сүйдім дедің.	10
„Білесің бе жан сөулем, сол бір тунді?”	—
„Сүйдім сені, сандуғаш, күға теңеп”.	12
Сабыр етші.	13
„Қарай-қарай, көзімнің нұры бітпес”	14
Сайра, Сайра, сандуғашым.	17
Қарындасты Марфуга.	18
Кектем.	19
„Құлағымнан кетер емес”.	20
Гүлім.	21
„Қып-қызыл гүл бакшадагы”.	23
„Сөзімді күп ал, құрбым күлімсіреп”.	—
„Көптен бері өзімнен кетті ерік”.	24
Таныстық туралы.	25
Тұн ортасы ауғанда.	—
Жаңбырлы кеште, көшеде.	26
„Домбырамда бір күй бар тартылмаган”.	27
C...Fa.	—
Фатимага жазған хаттан.	28
F...Fa.	29
Алма бағында.	30

Колхоз қызына	30
Сонет	31
„Алыстан айтқан сөзім өтер ме екен”	—
„Ecігің алды ағын су”	32
„Алдында мен махаббат өулиенің”	—
Сүйемін мен испанканы	33
Жан сөулем	34
„Ғашық едім қайтейін”	—
Жауынгер жыры	35
Тұнгі сыр	36
„Ішім пысты. Жалықтым”	38
Орамал	39
„Жаным, сөулем, еркешім, қызыл гүлім”	—
Кара ағаш	40
Май майданда	41
„Көкте зырлап барады”	42
„Аспанымды бұлт торлап”	—
„Қураулап жылқы шақырган”	—
Әшім	43
Қызғалдақ	—
Дарига, сол қыз	—
Сенің алма бағыңа	45
Рабигага	—
Құрбыма	46
Сақыпжамал	—
Ақсөule	47
Жылқышы жыры	—
„Келші, құрбым”	48
Домбыра	49
„Күйім тасып барады, күйім тасып”	50
Су жағасында	—
Сауыншы женгейдің жыры	—
Азербайжан қызына	51
„Сөскеде сансызы көкек сұнқылдаған”	52
Т...мен Х...га	—
Карааш	53
Жаз көніл	—
Жас дәурен	54
Өлең туралы	—
Айсұлу	55
Күн көтерген қарындас	56
Ай астында алтын тау	57
Ауыл сырты маржан көл	58
„Алматы ауасында мінезің бар”	59

„Сона бір кезгі қыздарға”	59
„Жолын тапсаң бара гой”	—
Жарым	60
Қайдасындар, қыздар-ай!	60
Балалық шақтан бір елес	61
Қойшыбай қарттың арманы	65
Бірақ та...	66
Ағайыма	67
Ақшалық	68
Еркін ініме	69
Үй ішінің өзілі	70
Баспана	—
„Берсең бер, бермесең қой, баспананды”	71
„Даригашым, Даригашым!”	72
Балам ауырганда.	73
Жаз дидарлы жас ана	74
Балбебек	75
Ініме	76
Бесік жыры	77
Жанна	79
Әпкесі мен бөпесі	80
Балбебек	81
Жетпіс пен жеті	—
„Тыңданыздар, Артқы іні, алғы аға”	82
„Дарига қарғам, сен үшін”	83
Даригага хат	—
Семья шағын мемлекет	84
Ақынның мінезі	85
Шықтым өмір шынына	—
„Жан еді жатқан жұмбак сырьы терең”	86
Без!!!	—
„Досқа”	87
Ақша	88
Үшқыш болғым келеді.	91
„Ойпырмай! Батыл сөзді көп айтамын”	92
Күлемін де жылаймын.	—
Мен — табиғат бөбегі	94
Дауыл	—
Долы бұлт	95
Нар төуекел	96
Жыр жолында аскар тау	—
Султанмахмұт туралы баллада	97
Т... мен... К... га	99
Коштасу	99

Сәбитке	100
„Өтіп бара жатырмын”	—
Канқуйлы жау	—
Фабдолға	101
Фалиға жауап	102
Мартбек	105
Подполковник Эллинге	110
„Сен – фашистің, мен – қазақтың”	111
Үстімде сүр шинелім	112
„Соғыстың, қыстың ызғары”	—
Сырласым	113
Күз	—
„Ойлаймын да жазамын өр немені”	—
„Дүние қандай жап-жарық!”	114
Қапанга	—
Жылқыайдар	115
Телеутайға	—
„Ақша бұлт”	116
Сен едің мені айырган	117
„Майдан”	118
Қалмақанға	—
Достар, кайда журсіндер	119
Ұлы күтіс	—
Ақындар бесжылдығы	120
1945 жыл	124
„Шарт жүгініп бұйығып”	—
Достар	125
Академия	127
Жамбыл	128
Жаңа жыл	130
„Алтын айна алдында”	131
Арман	132
Низами тойында	133
Сыrbайға	—
Бауыржан	134
Илияс Омаровқа	135
Денсаулық жыры	136
Өлмес өмір өлеңі	—
Оңаша ой	138
„Мен не жаздым, сонша соңға түскендей”	—
Куанышқа, бақытқа	140
Сыrbайға екінші өлең	—
Балалық шақ туралы	—
„Әттең жоқ қой, қанатым”	141

„Бул шытырман ойлардан”	141
Экспромт	—
„Сыса егер өмір сыры бір жаныңа”	142
Мұхтар аға!	143
„Сәке, сізге тартамыз, сол сыйлықты”	—
Елу жасар Елубай	144
Сейітжанға	145
„Екпінді құрылыштың” 30 жылдығына	146
„Жігіттің кердік, жүйрік, шабаның да”	—
„Сен кім? Мен кім?”	—
„Жасып қайғы ойлама”	147
Біз кім?	148
Исаакий соборында	—
„Санаторий, сөнді тау”	149
Жақанға	150
„Еркіндең — ақ келесің”	—
„Япырай!”	151
„Карсы алдыңа келгенде сипактайды”	—
Бір бастыққа	—
„Көнілдің кілті жатыр ықыласта”	152
Сырбайға Симеизден хат	—
„Ақылдыға үнласаң”	—
“Қызылсаң кемек етерлік”	153
“Көрдің төрін өр кенсениң”	—
“Көніл жыртпас жолдас едің”	—
“Іздегені пайдасы”	—
“Кетті келмей, шіркін достар”	154
“Биксін, Талғар, тамаша”	—
“Сенбе куға, тұрса да қанша мақтап”	—
“Кекірегім тынығып”	—
“Өлім” деген арсыз сөз”	155
Экспромт	—
“Алты ай жаттым ауырып”	—
“Япырай, мына күннің райын-ай!”	—
“О, тағдыр, мені сауықтыр!”	156
“Алматыда жүр жортып”	—
“Аспирантура бітіріп” (Бір танысқа)	157
Өзім туралы	158
Хан тәнірі	161
Бурабай толқындары	165
Кекшетау	166
“Мен сүйем аспандагы алтын күнді”	168
Атамекен	—
Талғар	169

“Қазақтың өні мен өлеңін”	169
Сібір	—
Байкал	170
Ertic	172
Сарыарқа	—
Орал	173
Жайық	174
Елге хат	175
Алматы	178
Тұған жер	179
Қазақстан	180
“Бүйра жонын күнгө тәсеп, жылынып”	182
Балқаш	—
Қарағанды	183
Ақын мен шахтер	—
Бетпақ дала	185
Алатаяу	186
Жазғы жыр	—
Аралым, айдын шалқарым!	187
Есімде Ембі өзені	188
Нұрлы дүние	—
Сырдария аңзы	189
Шыңғыстауда	190
Нұрлы дүние	192
“Кейде көңіл құлазып”	—
“Жамырапт қүнде жас өмір”	193
Бір адамға	—
“Ол екеуі бір үйде сүйісіпті”	—
“Өзекі, өркөкірек, әрі даңғой”	194
Жан дертімнің жыры	—
Бір сыншыға	195
Танғы дауыс	196
Көктем	197
Май келді.	198
Бас көктемнің қүйіне	201
Бұлбұлдың, гүлдің жыршысы	202
Тоқта жолдас!	203
Сұнқар жыры	204
Ақын	206
Испания үрпағына	207
Жалғыз жалау	210
Чернышевскийге	211
Горький	212
Жалмауыз	214

О, обалсыз	214
Ақын	216
Руставели Шотага	218
Өлді деуге болар ма	219
Дүниеге жар	220
Лондон	223
Ерлік қандай, ер қандай!	224
Қызыл тулы бостандық	230
Абайға айтарым	231
Тасқындей бер талабым	233
Тұрмыс толғауы	234
Мазасыз музыка	236
Бейсекештің бес ұлы	237
Ұлы Отан соғысы туралы жыр	241
Зұлым жау	243
Женіс дауысы	244
Ганди	246
Жиырма бес	—
Соғыстан соңғы бесжылдық	247
Социалистік Қазақстан	249
Астық	—
Біз Отанның солдатымыз	250
Туган халық дауысы	252
Біздің жастық	—
Мектеп — кеме, білім — теңіз	253
Шалқы, дария	254
Балдақты жігіт	—
Абай арманы	255
Көкірекке құйыл, нұр	257
Май майданы	—
Таңғы сыр	258
Балалар — біздің болашақ	259
Ақын аға	261
“Қан жауса да қамықпас досым Қадыр”	263

ПОЭМАЛАР

Құпия қыз	266
Абдолла	289
Бикеш	296
Боран	312
Сырттан	329